

FOAIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului :

Pentru Austro-Ungaria pe an . . 5 fl. — cr.
" " " " pe 1/2 an . 2 " 50 "
" România și străinătate pe an . 14 franci
" " " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor :

Pentru publicațiunile oficiale, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte, 3 fl., până la 200 de cuvinte, 4 fl., de aci în sus 5 fl.

Correspondențele se adresează redacțiunii

„FOAIA DIECESANĂ“;
eară banii de prenumerațiune și inserțiunii la
ADMINISTRAȚIA
Librăriei și Tipografiei diecesane în Caransebeș.

Ioan Popescu.

Moartea marelui nostru pedagog, *Ioan Popescu*, a surprins foarte dureros pe toți Români, cari dau pedagogiei însemnătatea cuvenită.

Ioan Popescu, la noi întâiul reprezentant al direcțiunii lui Herbart, a străbătut întregul nostru teritoriu de pe terenul pedagogic și a aprins viața științei întemeind pedagogia modernă.

Treizeci de ani ca profesor și ca scriitoriu, Ioan Popescu a lucrat neobosit pe acest teren. Revistele periodice: „Pedagogia“ și „Organul pedagogic“, manualele pentru școala populară „Întăia și a doua carte de citire“, apoi opul: „Psihologia empirică“, sânt pentru bărbații de școală și pentru elevi produse prețioase, scrise cu mare îngrijire și cu multă știință.

Ioan Popescu și-a făcut primele studii gimnastice în Brașov. De aici a mers la Sibiu, unde a absolvat câte-va clase în gimnasiul superior de stat, eară examenul de maturitate l-a depus la gimnasiul din Blaj. Studiile teologice le-a făcut în Sibiu la institutul teologic-pedagogic gr. or. După terminarea cursurilor la acest institut el fu îndată aplicat de către Episcopul Andreiu baron de Șaguna ca profesor de pedagogie.

Ioan Popescu nu era nici decum mulțumit cu această pozițiune a sa; el ardea de dorul de a-și completa studiile teologice și pedagogice, și de aceea puse toată în mișcare și isbuti a merge la universitatea din Lipsa, unde a stat doi ani de zile. În

decursul studiilor sale universitare, s'a ocupat mai ales cu pedagogia. Dintre sistemele filosofice, Popescu a adoptat sistemul Herbartian, după care și-a lucrat toate opurile sale pedagogice și filosofice.

I. Popescu a fost și câți-va ani protopop al Sibiului, mai târziu a ramas numai profesor și asesor consistorial în senatul școlariu. În anul din urmă a fost secretariu al Asociațiunii „Salvarea și reînnoirea școlii“, iar în anul următor a fost și director la școala de fete a Asociațiunii Sibiului.

Până în ultimele sale momente, Ioan Popescu s'a ocupat cu studiile sale de specialitate și numai de curând a terminat unul din opurile sale. El lucra cu un zel rar, cu o scrupulositate și punctualitate deosebită, ceace esplică productivitatea sa literară.

„Înmormântarea profesorului Ioan Popescu, scrie „Telegraful Român“ a fost deamă de viața lui cea plină de activitate, deamă de memoria, care a rămas drept moștenire în urma sa.

Toate corporațiunile din cari a făcut el parte, s'au întrunit și au statorit modalitatea, cum se-și exprime în mod mai demn condolențele pentru această irreparabilă pierdere.

În absența Î. P. S. D. Archiepiscop și Mitropolit Preacuvioșia Sa D. Archimandrit și Vicariu archiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu a convocat membrii consistoriali și le-a comunicat trecerea din viață a asesorului consistorial Ioan Popescu. Luându-se cu durere act despre trecerea din viață a acestui credincios fiu al bisericii, consistoriul a decis a se prezenta prin deputațiune la familia regretatului repozat spre a-și descoperi durerea, și a depune cunună

pe sicriul lui. Mai departe s'au înțeles, că ceremoniile funebrele se le îndeplinescă membrii consistoriali.

Membrii corpului profesoral s'au prezentat în corpore la familia colegului lor, și au dat expresiune durerei pentru pierderea ce o suferă seminariul.

Asociațiunea transilvană asemenea și-a exprimat durerea pentru pierderea membrului și fostului său secretar prim, Ioan Popescu.

Școlarele de fetițe românești cu durere au luat act despre trecerea din viață a fostului lor director Ioan Popescu, și comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu, în care comitet repositat a fost și bărbat de încredere, și delegat spre a supraveghea instrucțiunea, pelângă exprimarea condolenței a depus o frumoasă sumă de bani, drept contribuire dela membri, la fondul celor repositați; școala civilă a luat concludul să exprime familiei condolențe, și elevele s'au ieșit corporativ parte la actul înmormântării, totodată se se pună o coroană pe sicriu. Tot așa și școala elementară etc.

Instituțiunea de credit și de economii „Arbina”, unde repositatul a lucrat în direcțiune, a exprimat în mod corporativ.

Seminariul, Asociațiunea transilvană și instituțiunea „Arbina” au arborat din ziua morței stindard negru.

În ziua înmormântării a ploat și nins fără întrerupere, cu toate acestea la 3 oare strada „Schewis” era plină de oameni. Învățătorii din comunele învecinate, cari au primit veste despre trecerea din viață a iubitului lor fost profesor, s'au prezentat toți spre a da mortului ultima sărutare, spre a vărșa o lacrimă de jale la sicriul lui.

Cu onoare vom aminti aici pe învățătorii din Avrig, Reșinari, Săliste, Boița, cari s'au prezentat în corpore; cu onoare în general vorbim în general de toți învățătorii, pe cari nu-i putem aminti în special cu numele.

Stimă și iubire adevărate numeroșii Români din Reșinari, Avrig și Boița, cari cu tot timpul nefavorabil s'au prezentat în număr de tot frumos, spre a conduce la mormânt rămășițele pământesci ale fostului lor protopresviter.

La toți aceștia s'au adaus publicul din Sibiu, corporativ instituitele amintite mai sus.

Seminariul nostru archidieceșan spre a da es-

presiune și mai vedită durerei, au luat doliu, și toți elevii purtau flor negru pe pălărie.

Servițiul divin funebral s'a celebrat de Părintele Auchimandrit și Vicariu arhiepiscopesc, Dr. Ilarion Pușcariu, asistat de Preacuvioșia Sa Părintele protosincol asesor consistorial, Nicanor Frateșu, de protopresviterii, asesorii consistoriali: Ioan Papiu, Zacharie Boiu, Nicolau Cristea, preoții Petru Simtion și George Bobeș. Ca diacon a servit M. Voileanu.

La 3 oare s'a pus conductul în mișcare până la biserica din suburbiul de jos, unde s'au făcut ceremoniile funebrale. P. asesor consistorial Zacharia Boiu a ținut o cuvântare funebrală, în care a accentuat activitatea repositatului, zugrăvind cu colorii vii și în cuvinte potrivite viața profesorului Ioan Popescu.

În numele corpului profesoral a ținut o vorbire d-l profesor seminarial Dr. D. P. Barcianu. Vorbitoriul nu odată a întrebat în vorbirea sa: Să desșerăm noi pentru moartea profesorului Ioan Popescu?

Răspunsurile funebrale le-a esecutat elevii seminariali conduși de profesorul pentru cântările bisericesci D. Crăciun.

La oare s'au sășat cosciugul în groapa, și Ioan Popescu a încetat de a mai fi pe pământ.

Ca puștin muritorii Ioan Popescu a dus cu sine stima și iubirea fostilor săi școlari în special.

O viață întreagă el a lucrat pentru luminarea preoției și a învățătorilor.

Părintele Mateiu Voilean face în fine apel cătră fostii elevi ai defunctului spre a-i depune monument neperitoriu, demn de activitatea și caracterul lui: „Fundatiunea Ioan Popescu” cu scop, ca din interesele acesteia se se pregătească învățătorii și învățătoare.

Linia rotundă sau cercul,

Lecțiune practică din Geometrie.

Intuițiune. Învățătorii, după ce a aflat centrul cercului ce reprezintă dunga deasupra a cuptoriului (dacă e rotund), provoacă un școlariu a lua o ață cât raza cercului de lungă, legată de un băț la un capăt, ear la celalalt capăt e făcut un nod. Capetii de care e legat bățul se implântă în centrul și stă nemișcat, ear celalalt capăt îl mișcă în jurul cuptoriului.

Ce ai făcut cu capătul înodat al aței? De unde ai început să mișci capătul înodat al aței? Până unde l-ai mișcat? Pe ce ai mișcat capătul înodat al aței? Dar capătul aței de care e legat bățul se mișcă din loc ori stă nemișcat?

Asemenea facem un cerc în năsip, dar punem și la celalalt capăt un băț de os (poate fi și de fer, lemn, etc. esențialul e să fie băț), cu care lăsam urmă în năsip.

Ce am făcut cu vârful de os legat de ață? Ce a rămas pe vatră după ce am mișcat ața în giurul seu? Mișcat-am din loc și bățul dela capătul acesta (arătându-l) al aței?

Acelaș experiment facem și pe tablă.

Abstracțiune. De unde și până unde a mișcat N. capătul înodat al aței pe dunga cuptoriului? Arătați locul unde am tras capătul osului dela ață în năsip? Unde am tras cu creta pe tablă?

Țineți minte: Dunga cuptoriului, pe care am mișcat nodul dela ață, ori urma rămasă în năsip sau pe tablă, o numim *linie rotundă sau cerc*.

Ce numim noi linie rotundă sau cerc?

La inducțiune. Premisa întâia: Ce am căpătat noi când am mișcat nodul aței la un capăt pe dunga cuptoriului, osul pe vatră ori creta pe tablă, rămânând celalalt capăt nemișcat?

Premisa a doua: Când tirim nodul aței pe dunga cuptoriului, osul pe vatră ori creta pe tablă, rămânând celalalt capăt nemișcat, — ce am zis noi că căpătăm?

Concluziunea: Așadară, ce numim linie rotundă sau cerc?

Teoremă: Urma, ce se nasce prin mișcarea unei linii drepte la un capăt în giurul seu, rămânând celalalt capăt nemișcat, se numește linie rotundă sau cerc.

Ce numim cerc?

Aplicare. Elevii se deseme (barem aproximativ) pe tăblițele lor cercuri. Apoi se se caute în școală: la călămăriu, la sticlele elevilor, la abedare, etc. linii ceruale, care se le arăte elevii. După aceea se le dăm înviațiunii a căuta acasă la: mesele rotunde, la roțile, la buciul dela car, la roțile de fântâni ear în oara proximă se le spună învățătorului.

Observ, că la întuire și la abstragere se poate desvolta în loc de cerc, — raza cercului și centrul cercului, ca astfelu se se poată face teorema pe baza științifică despre cerc. Eu însă aflu de bună procedura de mai sus.

II.

Centrul cercului, raza, periferia și diametrul.

Intuițiune. La desvoltarea cercului am avut centrul fără a fi avut definițiunea despre el. Acum după ce repetăm lecțiunea din oara trecută, punem pond pe următoarele întrebări: Dar bățul, de care e legată ața, se mișcă ori stă nemișcat? Mișcat-am bățul (la năsip), ața . . . (pe tablă)? Arătați locul unde se află bățul de pe cuptoriu nemișcat? din năsip? de pe tablă?

Țineți minte: La facerea cercului locul unde stă bățul de pe cuptoriu, din năsip, sau din tablă nemișcat: se numește centrul cercului.

Ce numim centrul cercului?

Și așa tractăm mai departe, după modelul lecțiunii despre cerc.

Tragem o linie din centrul cercului până la periferie.

Ce felu de linie am tras acum? De unde și până unde am tras linia aceasta de pe cuptoriu? din năsip? de pe tablă?

Băgați de samă: O linie dreaptă dela centru până la linia cercuală se numește rază.

Ce numim rază?

Facem pe tablă un cerc și întuim tot ea la cerc (a se vedea tractatul despre cerc), dar la definițiune zicem: Dunga cuptoriului, urma de din năsip, ori linia de pe tablă se numește (formează) periferia cercului.

Ce numim periferia cercului?

Să fim cu băgare de samă că cercul represintă linia cercuală precum și suprafața, ce cuprinde acea linie în ea, — pe când periferie numim numai linia cercuală ca atare.

Tăiem o hârtie rotundă în două părți egale și întrebăm:

Ce am făcut cu hârtia aceasta? De unde, pe unde și până unde am tăiat-o? (În trei întrebări).

Asemenea procedem cu desemnul de pe tablă și reasumăm:

Vedeți: O linie dreaptă, ce trece prin centrul cercului și atinge două puncte ale periferiei, se numește diametru.

Ce numim diametru?

În modul acesta întuim și tractăm și coarda, arcul, săgeata, secanta, secuenta, tangenta, unghiurile, cercurile concentrice, etc. etc., având pentru fiecare parte a se face abstracțiunile, premisele, con-

clusiunile, teoremele și în fine aplicare la fiecare lecțiune, având școlarii să practiceze și acasă aceea ce li s'a propus, ca în oara proximă să poată concura cu obiecte analoage, aflate în cercul familiar.

În speranță că nu se va primi acest tractat de: „Qui semitam sibi non sapiunt, alteri monstrant viam“, — rămân,

Voivodinți, în Martie 1892.

Ioan Miclea,
învățătoriu.

Sinodul protopresviteral în tractul Orăviții.

La 24. Faur deputații sinodului protopresviteral după chemarea Spiritului Sânt se adună în sala școlii elementare rom. din Oravița-Montană, unde P. On. D. Protopresviter, Alexandru Popovicu, prin o vorbire aleasă deschide sinodul invitând pe deputații George Jian și George Popa a-și ocupa locurile de notari.

Aici protopresviteral președinte împărțind tristă scire, că membrul sinodului ppresviteral George Stann, fost comerciant în Goran, și reprezentat în Leuani, totuși deputat al drept manifestare de condoliță își exprimă sermentele de pietate față de decedat prin sculare. Ear în locul regretatului conmembru, după censurarea actelor electorale se declară de verificat D-l Ioan E. Teran, librariu în Oravița.

Se cetește „raportul general despre starea protopresviteratului pe anul 1891.“ din care în partea I. bisericască la mișcământul poporațiunii se vede, că cu finea anului 1891. în cele 23 comune matre și 2 filii au fost 6410 case cu 7639 de părechii căsătorite. Peste tot poporațiunea protopresviteratului este 30.184 de suflete și anume 15.399 bărbați și 14.785 femei. Nasceri în anul 1891. au fost 608 și adecă, din pat legal 414, ear din pat ilegal 194. Contingentul nascerilor ilegale l-au dat 880 de părechii concubinate, contra căroră pașii întreprinși în anul 1890. au rămas fără rezultat. Causele concubinatelor se pot reduce: a) la decădița simțului religios și moral, ce se lătește tot mai mult; b) laxitatea vieții conjugale, provenită din lipsa de respect cătră taina căsătoriei și puținul preț, ce se pune pe legătura căsătoriei; c) greutățile, ce le întâmpină oamenii la procurarea licențelor ministeriale de căsătorie. În general starea morală a poporului nu e de laudă.

La partea II. școlară, raportându-se despre cea

mai importantă cestiune, despre instrucția poporului, ca cestiune de viață, se arată, că în comunele în cari se află și credincioși de legea gr. cat. se întâmpină cele mai mari abtacoale, în ceace privesce dezvoltarea culturală a poporului în școală, cât și prosperarea învățământului, precum și ameliorarea sorții factorilor promovători de cultură, a învățătorilor. Poporul a ajuns până a face speculă de prosiletism. Altcum despre progresul și rezultatul învățământului se raportează, că învățătorii din protopresviteratul Orăviții peste tot au arătat la esamene în general rezultate foarte îmbucurătoare. În 13 comune cu calcul „foarte bun“. Escepțiuni sânt putine și și astea din cauza justărilor și greutăților, cu cari sânt nevoiți a se lupta bieții învățătorii. Peste tot în predarea obiectelor de învățământ se constată fructele pedagogiei moderne. Acest raport după unele reflexiuni din partea d-lui Baltazar Munteanu referitoare la partea școlară despre religiositate se iea la cunosciniță, votându-i-se laudă și recunosciniță P. O. Domn Protopresviter pentru exactitatea acestui raport.

Urmând la ordinea zilei alegerea duor membri ordinari în scaunul protopresviteral în locul Părintelui Protopresviter al părintelui Vasile Nemoian și Vasiova, prin votare secretă au fost aleși de membrii ordinari: Sinesie Bistreanu și George Popa, ear de membrii suplinitori: Eliseiu Drăgălina și Alexiu Toader.

Dintre propunerii cea mai importantă a fost cea referitoare la înființarea școlii de fete tractuală. Cu privire la această propunere s'a hotărât a stăruii la Venerabilul Consistoriu diecesan rezolvarea cauzei.

În fine protopresviterul-president cu o cuvântare corespunzătoare actului îndeplinit încheie sinodul.

Oravița, la 19. Martie n. 1892.

George Jianu.

Sentița de moarte a lui Isus.

Grelele învinuirii ce poporul evreu — dar îndeosebi mai marii lui — au rădicat asupra lui Isus, ne sânt dovada cea mai eclatantă despre mersul afacerilor în Palestina sub domnia lui Tiberiu Cesariul. Palestina, ca stat supus stăpânirii romane, cu un popor pururea revoltătoriu, ușor au putut se abată și înduplece pe guvernatorul Pilat, după voia și dorința lor.

Ne spune sânta scriptură cu tradițiunile bisericii,

dar mai mult de cât acestea ne spune istoria imparțială profană, că nevinovăția lui Isus, pe lângă toate bérfelele și strigătele tumultului plătit și ațîțat de arhieriei Ana și Caiafa ginerele seu, au eșit cât se poate de clar la iveală.

În toate timpurile, dela începutul omenimei, nu aflăm o judecată mai nedreaptă ca cea rostită asupra lui Isus. Concedem că poporul a fost prea tulburat și în urmarea acestei tulburări prea pretensiv, și îndeosebi cei ce au stat în fruntea lui prea își temeau posturile și poziția; însă pe lângă toate acestea slăbiciunea lui Pilat ca judecătoriu este cu atât mai mult de imputat, căci ca unul ce sta pe scaun în locul Cesarului se lasă influențat de furia jidovimii și își revoacă sentința că „nici o vină nu află în omul acesta“.

Zic slăbiciune din partea lui Pilat pentru aceea, căci el, când jidovimea striga: „noi lege avem și după lege datorii este se moară, căci pe sine fiul lui Dumnezeu s'au făcut“, s'a tulburat și și-a adus aminte de superstițiunea ce domnea la păgâni: că fii zeilor lor umblă adese în chip omenesc pe pământ, și nu cumva acest om, a cărui moarte o pretinde poporul dela densus, se fie fiul vre-unui zeu și să-și resbune cumplit asupra lui. Cugetul acesta îl aduse pe Pilat în perplexitatea cea mai mare și de această perplexitate se folosesc mai marii jidovimii și încep să striga: „dacă vei elibera pe acesta, nu ești prieten Cesarului, căci tot cel ce se face pe sine împărat, se scoală în contra împăratului“.

O luptă cumplită se petrecea în acest moment în inima lui Pilat. De-l voiu elibera mă vor perde pe mine, dacă-l voiu judeca la moarte, voiu versa sânge nevinovat! În urmă hotărît suindu-se în scaunul judecătoresc ce era așezat pe un loc ridicat numit gavata (redicatură), pârdoșit cu petrii, aruncând o privire desperată asupra poporului tulburat zice cu ironie amară: „eacă împăratul vostru“.

Și nici n'a trebuit mai mult, căci poporul cu glas îngrozitoriu începù să strige: „nu avem alt împărat numai pe Cesarul“. Pilat deci în slăbiciunea sa în loc să mustru poporul prin cuvinte aspre pentru aceste nelegiuiri, el și mai mult îl ațîță apoi cu o lașitate sufletească urmează voiei poporului și, ca să apară și nevinovat, se supune și datinei evreesci de-și spală mâinile. În fine confirmă sentința de moarte a Mântuitorului și poruncește ca, săpându-se pe table de metal, să se trimită la toate 12 sēmēnțiile lui Israil (Nephthati, Asser, Dău, Beniamin, Manasse, Ephraim, Sebulon, Isaschar, Iuda, Gad, Simeon și

Ruben). Sentința după tradițiunile evreesci sună astfel:

„Judecata rostită de Pilat din Pont, guvernatorul Galileii de jos sună, ca Isus Nazarineanul „să fie supus morții pe cruce.“

„În al 17-lea an al stăpânirii lui Tiberiu Cesar și la 25. Martie în sântul oraș Ierusalim, pe „când Ana și Caiafa erau arhieriei poporului, ear „Pilat din Pont, guvernator în Galileia de jos, șezând pe scaunul pretorial de judecătoriu osândesc pe Isus Nazarineanul să moară pe cruce între doi „ucigași după ce mai marii și mărturiile poporului zic:

- „1. Isus este un seducătoriu.
- „2. Isus este un resvrătoriu.
- „3. El este un dușman al legii.
- „4. Minte a fi regele Israilului.
- „5. Au intrat în templu urmat de mulțime, „carii duceau ramuri înflorite în mână“.

Aceasta sentință o predă Pilat guvernatorul căpitanului Quiriliu Corneliu, ca să o esecute și opresce pe toate persoanele bogate și serace, ca să nu împedeze moartea lui Isus.

Martorii, carii au subscris punctele de acuză și sentința, sânt: Daniil Robani, Ioan Zorovavel, Itafail Robani și Capet.

Maidan, în Faur 1892.

Aureliu Iana,
preot.

Varadia, 21. Februarie v. 1892.

(Concert și teatru.) Duminecă seara în 16. Februarie, a fost o adevărată sară plăcută, în care reuniunea de cântări și musică gr. or. rom. din Varadia a delectat prin producțiunea sa un public de peste 400 persoane dela sate și orase.

Conform programului, pe la oarele 8, după cuvântul de deschidere, ridicându-se cortina, deodată se auzi resonând frumoasa cântare „Oh! veniți sub scutul museri!“ Apoi tot așa de dulce, sonor și cu precisiune s'au esecutat și celelalte 4 piese de cântare, care prin melodiile, caracterul și spiritul lor poetic înălțau inimile publicului celui mare asistent.

Cu deosebire piesa: „Înainte Române!“ din incidentul bravurii și a eroismului manifestat în această cântare, la aplausele frenetice ale publicului a trebuit să se repeteze. Nu mai puțin au făcut o impresiune plăcută și junii coriști în număr de peste 30, în frunte cu bravul și zelosul lor dirigent P.

Farca iun., cariî toţi erau „Peneşi curcani“ sau „Şoimi de munte“ grupaţi pe scenă. D-l I. George ne-a delectat cu cântoneta: „Şoldan viteazul“. Concertul s'a terminat cu „Suvenirea de Mehadia“ cântată pe flaută. După concert s'a dat piesa „*Paradisierul*“ sau „*Florin şi Florica*“. Rolele acestei piese teatrale au fost jucate cu o dexteritate rară şi anume: Florin: P. Farca iun. şi Colivescu; Traian Căiman, cariî prin francheţa şi gesturile lor nimerite au dat cele mai eclatante probe, că sînt înzestraţi şi dela natură cu multe însuşiri, fără care nu se pot interpreta roluri din piese teatrale. Mai mult a delectat pe public d-şoara Maria Ţunea în rolul „*Floriceî*“, care când prin modestia şi sentimentalismul, când prin vioiciunea sa, a secerat numeroase şi călduroase aplause. A făcut mai bună impresiune şi portul ţărănesc pitoresc ce-l purta. În-sufleţirea au ajuns însă la culme când apărî ca „*Vivandiera*“ şi întonă cântecul „*Bravi oşteni*“, cântec pe care la cântat până în capăt cu multă simţire şi prin care cu adevărat a fărmeccat întreg auditoriul.

Încât privesce partea materială a acestei producţiunii, raportează, cumcă peste tot a încurs 80 fl. şi 15 cr.

Ca de încheiere mulţămim acelora, cariî se îngrijesc a ne delecta prin aceste producţiuni instructive şi folositoare, şi în deosebi iubitul nostru d. învătătoriu, carele e totodată şi preşedintele Reuniunii.

Un participant.

Cor vocal în Remetea-Pogănicîu.

În Dumineca lăsatului de brînză comuna Remetea-Pogănicîu a avut o zi de sîrbătoare şi de mare însemnătate; căci tinerul şi zelosul învătătoriu, *Corneliu Ghilezan*, la îndemnul d-lui preot *Nicolae Scio-pon*, a înfiinţat cor nou adunând din așa mică comună 18 tineri, pe cariî prin neobosită-i sîrguinţă i-a instruat în cântările bisericesci pe note; eară în Dumineca susnumită au dat prima probă despre rezultatul ostenelelor lor.

În aceasta Duminecă, am văzut sînta biserică îndesată de popor, bătrani şi tineri ascultau cu mare pietate cântările sîntei liturgii executate de tinerul cor spre deplina îndestulare a tuturor, cariî au cercetat sînta biserică.

Dzeu bunul să ne ţină pe d-l preot şi pe d-l

învătătoriu dimpreună cu tinerii corişti, cărora le gratulăm şi le poftim tot succesul pe calea care au apucat-o.

Mihaiu Dragiţiu,
epitrop primariu.

Varietăţi.

Dar preainalt. Maiestatea Sa ces. şi reg. s'a îndurat preagrăţios a dăruî din casseta sa privată suma de 100 fl. pentru zidirea şcolaei noastre din Opaţia.

Scire personală. Prea Sînţia Sa D. Episcop diecesan, *Nicolae Fopea*, s'a întors Vineri seara dela Buda-pesta.

Aiegeri supletoare la sinodul eparchial din diecesă Caransebeşului. În cercul electoral I. Valea-Boului s'a ales *Ioan Oprea*, învătătoriu în Ezeriş; eară în cercul al XII. Sasca-Montană, *Tomu Dogariu*, jude la tabla regească din Timişoara.

† **Necrolog.** Preotul nostru **Ilie Sîrbu**, paroch în Armeniş, deputat sinodal, asesor consistorial şi membru al scaunului şi comitetului protopresviteral, perzînd cu doi ani mai înainte pe iubita sa soţie, în starea vîduviei fără nici un sprijin în necazurile sele, după un morb greu şi îndelungat în cumplite dureri, împărtăşit cu sîntele taine a răposat în 7. Martie, în etate de 53 de ani şi după un serviciu de 26 de ani la altariul Domnului, lăsînd în urma sa cincî orfanî minoreni dintre cariî sînt trei fetiţe, a căror ţipete şi vaetarî după iubitul lor tată storceau lacrimi de compătimire dela întregul public asistent. În-mormîntarea s'a făcut Lunî în 9. Martie în cimiteriul din Armeniş în prezenţa credincioşilor şi a unui public ales şi numeros din loc şi din împrejurime. Serviciul funebral s'a îndeplinit prin părintele protopresviter, *Andrei Ghidiu*, asistat de 12 preoţi, însoţit din Caransebeş de parochul şi asesorul consistorial *Ioan Stoian* şi preotul *George Petrescu*, cantorul institutului teologic-pedagogic. La finea serviciului părintele *Dionisie Popovicu* ţinî o cuvîntare potrivită, în care schiţă vieaţa defunctului. Cântările îndatinate le-a executat corul elevilor institutului teologic-pedagogic din Caransebeş.

Pe reposatul îl deplîng fii minoreni, părinţii nepu-tincioşi, fraţi şi alte numeroase rudeni. Fie-î ţîrina uşoară!

Necrolog. Joia trecută a reposat de angina difterică, în etate de 5 ani, **Persida**, fiica preotului nostru din Zăgujenî. Pe reposata o deplîng părinţii, *George* şi *Ana Popovicu*, sora *Maria* şi fratele *Nicolae*, apoi bunicul *Nicolae Popovicu*, preot în Mircovaţi şi bunica *Ilca Stanciu*.

Mulţămită publică. Subscrişi în numele comitetului parochial şi a întreg poporului din comuna Pataş şi pe aceasta cale aducem mulţămită locuitorilor de aici, *Iacob Vrabet*, *Ioan Pavel* şi *George Serafin*, cariî ca lucrători la ocele dela Staer, urmînd simţemintelor lor creştinesci, au cumpărat şi dăruit bisericii noastre un „poliandru“ cu 6 lumini, foarte frumos. Dumnezeu să le

resplătească din darul seu de sus pentru aceasta faptă frumoasă cu atât mai mult, că n'au jertfit din prisos ei din puținul câștig zilnic. — Pătaș, în 1. Martie 1892. — *Vasilie Popoviciu*, preot și președintele comitetului par. *Iosif Găina*, notariul comit. par.

Luțelea trenurilor în America. Trenul companiei New-York-Central Ry s'a distins zilele trecute prin o înțeață considerabilă. Acest tren, compus din o mașină de 100 de tone greutate și din 3 vagoane rezervate de 130 de tone, în care se afla *Wibb*, vicepreședintele companiei cu invitații sei, a făcut drumul dela New-York la Est-Rufalo, care e de 703 de Chilometri, în 440 de minute, în care se cuprindeau și trei opriri în total de 15 minute. 703 de Chilometri în 440 de minute fac aproape 100 de Chilometri pe oară.

Monument neperitoriu. Sâmbătă fu 7. I. c. a reposat în Iași *Vasilie Adamaki*, unul din filantropii cei mai mari ai României. *Vasilie Adamaki* descinde dintr'o vechie familie din Moldova. Părintele seu a fost comerciant și a realizat prin munca sa o avere destul de însemnată. Fiul *Vasilie*, grație activității și economiei sele, a făcut să prospere această avere și să ajungă la suma de 6—7 milioane.

Vasilie Adamaki a fost senator al Iașilor, și sta în legătură cu mai mulți bărbați literați ai țării. Prin testament el institue de legatariu universal pe d-l *Al. Teodorean*, procuror general al Curții de apel din Iași.

El lasă suma de două milioane „Academiei Române“ și sume considerabile Universității din Iași; casele sele delângă grădina Copou le lasă pentru laboratorii.

Din Biblie. Nu de mult aflându-mă la un prieten al meu, și cercetându-i biblioteca, aflai o biblie veche germană, tipărită la anul 1750. în Mausehausse. La pagina a treia îmi atrase atențiunea un manuscris ear german din an. 1805. Acesta în traducere română este așa: „În Biblia tradusă de *Martin Lutter* sânt: Versuri 31.173. Cuvinte 773.692. Litere 3.566.480. Numele „Iehova“ obvine de 6.855 de ori. Conjuncțiunea „și“ obvine de 46.227 ori. Capitolul din mijlocul Bibliei este psalmul 117. Versul din mijlocul Bibliei este al 8-lea din psalmul al 101.

Acestea le-a aflat un American, lucrând trei ani în țegă, pe toată ziua a folosit timp de 8—9 oare cu înțreaga biblie. Lucrarea și-a terminat-o la anul 1803.“ *Traian Oprea*, preot.

Scrierile lui Alexandri. D-na *Bogdan*, fiica regretatului poet *Alexandri*, va publica în timpul verei toate scrierile decedatului seu părinte. Mai sânt încă două piese cu totul inedite și mai multe fragmente. De asemenea sânt câte-va traduceri din poeziile lui *Alfred de Musset*, tot inedite. Una din piese poartă titlul: *Veni, vidi, vici* și țesătura e din timpul lui *Cesar*.

Pentru coruri.

În editura „Soțietății române de cântări și musică din Caransebeș“ a apărut zilele acestea

Liturgia Sântului Ioan Chrisostom, compusă după melodiile bisericesci din Bănat, pentru cor de bărbați, de *Antonie Sequens*, profesor de musică și dirigentul corului din Caransebeș.

Credem, că lucrarea aceasta va fi binevenită corurilor noastre bisericesci, cu atât mai vartos, că nu avem prea mare alegere în materii de felul acesta; ear o liturgie completă, întocmită după melodiile bisericesci din Bănat, a lipsit până astăzi cu deseversire. Observăm, că „*Liturgia din Caransebes*“ prezentată în opul de față, e compusă dinadins în stil ușor, încât fie-care cor o poate executa cu înlesnire. Tipariul elegant e executat de stabilimentul tipografic al lui *Oscar Brandstetter* în Lipsca. Liturgia se poate comanda la autorul *Antonie Sequens*, profesor de musică la Institutul teologic-pedagogic din Caransebeș, trimițând prețul de 2 fl. 50 cr.

Socotim a întâmpina prin acest anunț un neajuns simțit la noi în literatura musicăi noastre eclesiastice.

Completul soțietății rom. de cântări și musică din Caransebeș.

Bibliografie.

A eșit de sub tipariu:

Igiena poporală de *Dr. Em. Elefterescu*. Proprietatea și editura redacțiunii „Foaia diecesană“. Caransebeș 1892. — Prețul 45 cr.

Licitațiune minuendă.

Pe baza învinițării Ven. Consistoriu diecesan ddo 20. Faur a. c. Nr. 259. Șc. se escrie licitație minuendă pentru edificarea de nou a școalei confesionale gr. or. din **Oloșag**, protopresviteratul *Logojului*, cu prețul esclamarii de 750 fl. v. a. în care sumă se compută numai lucrul măestrilor întreprinzători, dând comuna bisericească tot materialul trebuncios; escepțiune se face numai în materialul dela uși și ferestri. Se obsearvă că școala se va construi din material de lemn.

Planul și specificățiile se pot vedea în fiecare zi la președintele comitetului parochial.

Licitația minuendă se va ținea Mercuri în 25. Martie (6. Aprilie) a. c. la 11 oare a. m. în **Oloșag**.

Întreprinzătorii, cari doresc a primi acest lucru, sânt învinițati a se presenta în această zi în comună, unde mai în detaiu li se vor face cunoscute condițiunile acestei lucrări. Având după finirea licitațiunei a se încheia contract

cu respectivul întreprinzătoriu de lucru, pe lângă deplină garanță din partea sa, care contract apoi se va subșterne Venerabilului Consistoriu diecesan al Caransebeșului spre aprobare.

Oloșag, din ședința comitetului parochial ținută la 1. Martie 1892. [11] 1—2

Zacheiu Petrovițiu, Petru Botta, Const. Popovițiu,
preot și presed. sinod. inv. și not. com. par. președ. comit. par.

Licitațiune minuendă.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistoriu diecesan de datul 31. Ianuarie 1891. Nr. 232. Șc. se escrie licitațiune minuendă pentru edificarea de nou a unei școale în comuna **Biniș**.

Licitațiunea se va ținea în 23. Martie (3. Aprilie) 1892. la oarele 2 după-ameazi în sala școalei de băieți din loc; prețul de eschierare este 3030 fl. 35 cr.

Condițiunile sânt următoarele:

1. Reflectanții au a depune ca vadiu 10% din prețul de eschierare.

2. Deoarece se poftesc ca întreprinzătorii să se prezenteze la licitațiune în persoană, ofertele în scris nu se vor lua în considerare.

Planul și specificațiunea de spese se pot vedea în orî-ce zi la presidiul comitetului parochial din loc.

Biniș, în 26. Februarie 1892.

[10] 1—2

Solomon Andreescu,
președintele comitetului parochial.

ANUNCIU!

La **Librăria diecesană în Caransebeș**

se află de vindut următoarele **cărți bisericesci**, și anume

cu litere latine:

Apostolul legat în pânză, dosul și colțurile în piele	6 fl. 25 cr.
Apostolul legat în piele	7 " 25 "
Apostolul legat în piele marochină	7 " 75 "
Evangelia legată în piele	9 " 50 "
Evangelia legată în piele marochină	10 " 50 "
Euchologiul (Molitvenicul) legat în pânză, dosul și colțurile în piele	6 " 75 "
Euchologiul (Molitvenicul) legat în piele	7 " 75 "
Euchologiul (Molitvenicul) legat în piele marochină	8 " 25 "
Liturgia (Liturghieriu) legată în piele	5 " 25 "
Liturgia (Liturghieriu) legată în piele marochină	5 " 75 "
Octoichul cel mare legat în piele marochină	16 " — "
Orologiul (Ciaslovul) legat în piele	13 " 50 "
Psaltirea legată în pânză, dosul și colțurile în piele	4 " 75 "
Triodiu legat în piele marochină	16 " — "

cu litere cirile:

Ceaslovul mic legat simplu 70 cr., în piele cu copșie	1 fl. 20 cr.
Octoichul mic legat simplu 70 cr., în pânză 90 cr., în piele cu copșie	1 " 20 "
Octoichul cu Catavaseriu de Loga, legat în piele cu copșie de metal	7 " 50 "
Patima și moartea Dnului Iisus Christos, frumos legat	1 " — "
Psaltirea prorocului și regelui David, legată simplu 60 cr., în piele	1 " — "

Tot în depositul nostru se află de vindut:

Caragiale I. L. 3 Novele (Păcat, O facie de Pasci, Om cu noroc) laolaltă	— fl. 45 cr.
Creangă Ioan, Scrierile. Volumul II. ed. simplă 1 fl., ed. mijl. 1 fl. 50 cr., ed. de lux	2 " 25 "

Comandele de afară se efeptuesc prin rambursă postală.